

man Forhandlingerne, der blev ført i Landstinget angaaende dette Spørgsmaal, er enhver Bortfortolkning paa dette Punkt umulig, idet der netop fra det konservative Folkepartis Side — jeg ved ikke, om det kaldte sig saadan den Gang, Navnet skifter jo Tid efter anden — gennem den ærede Landstingsmand, Hr. Piper, foresloges følgende Tilføjelse til Paragraffen, som omhandler dette Spørgsmaal: „eller til Brug for Personer, der med Ejeren har indgaaet skriftlig, fast Arbejdskontrakt om Arbejdsydelse, der omfatter en væsentlig Del af deres Arbejdsevne“. Dette Ændringsforslag blev nedstemt af Flertallet i Landstinget, og dette Flertal bestod af de tre politiske Partier: Venstre, det radikale Venstre og Socialdemokraterne i Forening, og som Ordfører for dette Flertal stod Hr. Ole Hansen, Venstres forhenværende Landbrugsminister. Hr. Ole Hansen udtalte, at naar denne Tilføjelse blev stemt ned, var det, fordi det netop var Meningen, at de paagældende Personer, altsaa saadanne, som havde faste Arbejdskontrakter, skulde falde ind under Loven. Det ærede Medlem af Landstinget anvendte et meget stærkt Udtryk, idet han sagde: Det vilde efter min Mening bringe dem i en Stilling, som i alt for høj Grad peger paa de Forhold, vi havde her i Landet for 100 Aar siden med Pligtarbejde baade for Gaardmænd og for Husmænd, og jeg synes ikke, at vi skal have en Bestemmelse ind i Forslaget, som nærmest ligner disse Forhold.

Det er Forskellen mellem Venstres forhenværende og Venstres nuværende Landbrugsminister, at den sidste ønsker disse Forhold indført for disse Husmænd, og den førstnævnte ønskede det ikke. Thi det vil blive Resultatet; Lovforslaget, som det foreligger her, lader intet tilbage at ønske i Tydelighed i saa Henseende. Kommissionerne ud over Landet — og her tror jeg, jeg tør tale paa samtlige Kommissioners Vegne — har det mest levende Indtryk af her at staa overfor en Del af den danske Befolkning, som staar i det mest udprægede Afhængighedsforhold til deres Arbejdsgivere. De har faaet nogle faa Tønder Land til Brug; dem vier de saa meget af deres Arbejdskraft, som de kan faa Tid og Raad til, og dem søger de at fravriste det størst mulige Udbytte. De tilfører dette Stykke Jord deres Formue, kan man godt sige, i Form af Forbedringer og i Form af Besætning for at faa Udbytte af deres Jordstykke; og det gør de med den Utryghedsfølelse stadig hvilende over sig, at de ikke ved, hvornaar Arbejdsgiveren kommer og siger dem op, saa at de maa flytte. Jeg synes, at der i vor Tid er

saa megen Demokratisme, at noget saadant ikke burde kunne gennemføres, i alt Fald ikke under en saadan Form, at det bliver et Tilbageskridt.

Man taler saa meget om Stabilitet indenfor Arbejderkredse. Jeg tror ikke, at de Landbrugere, der vil anvende denne Form for Udlejning, behøver at gaa imod den Tanke at give de paagældende Jorden i Brug for 8 Aar af Frygt for Mangel paa Stabilitet med Hensyn til Arbejdere. Jeg tror, at de, der paa den Maade faar Jord overladt, samtidig med at de driver denne Jord, vil blive en fuldgod Arbejdskraft i den Tid, de har tilovers fra deres Bedrift.

Med Hensyn til Ophævelsen af de nuværende tre Kommissioner og deres Erstatning med en Amtskommission vil jeg gerne sige, at jeg tror ikke, man sagligt opnaar noget derved. Der er ingen Tvivl om, at Kommissionerne, som de i Øjeblikket er sammensatte og med det Virksomhedsomraade, de har, vil kunne overkomme Arbejdet. Og jeg tror netop, at man ved den nuværende Ordning faar en mere ensartet Afgørelse frem. De mange Kommissioner vil medføre mere Besvær og mere divergerende Afgørelser. Hvorfor Landbrugsministeren er gaaet til denne Afgørelse, skal jeg foreløbig lade være usagt. Maaske der kunde ligge en lille Tanke heri. Jeg skal ikke uddybe det, men udelukket er det ikke.

Landbrugsministeren (*Madsen-Mygdal*): Jeg vil gerne i Anledning af den ærede sidste Talers Slutningsbemærkning udtale, at jeg tror, det var bedre, at han uddybede, end at han kommer med en Antydning her oppe fra. I det hele taget vil jeg sige, at jeg i de Taler, som er holdte fra de ærede Ordføreres Side, har mærket noget af den samme Misforstaaelse, som denne Slutningsbemærkning var Udtryk for. Man søger at finde Motiver, men der er kun dette ene Motiv for dette Forslags Fremsettelse, som jeg ogsaa tillod mig at udtale ved Forelæggelsen af Forslaget, at faa tilvejebragt den Klarhed, som tiltrænges i Udtrykkene i den nugældende Lov. Jeg har indrømmet, at det var meget vanskeligt at finde Udtryk, der i alle Tilfælde kunde anvendes, men jeg vil tro og haabe, at det er muligt at opnaa Enighed om det, man her fra Lovgivningsmagtens Side tilsigter. Men selv om denne Enighed er opnaaet, er der en stor Vanskelighed, og jeg kan forsikre ærede Medlemmer om, at jeg har overvejet dette Spørgsmaal mange Gange for at finde den mest koncise og klare Udtryksform og for at skære igennem Vanskelighederne. Forholdet